

Inhoud

Introductie

Praatplaten

Filmpjes

Wat denk jij?

Activiteiten

Verdieping

Surfen

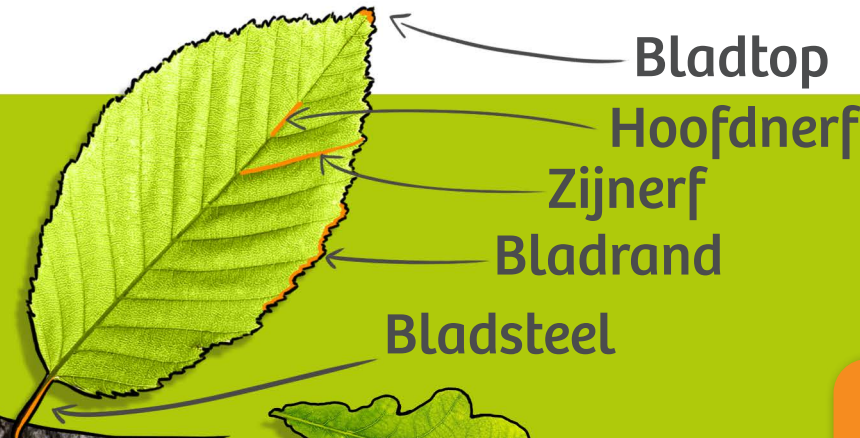
Leestips

Informatie voor
de leerkracht

Klik hier!

Introductie: De Boom

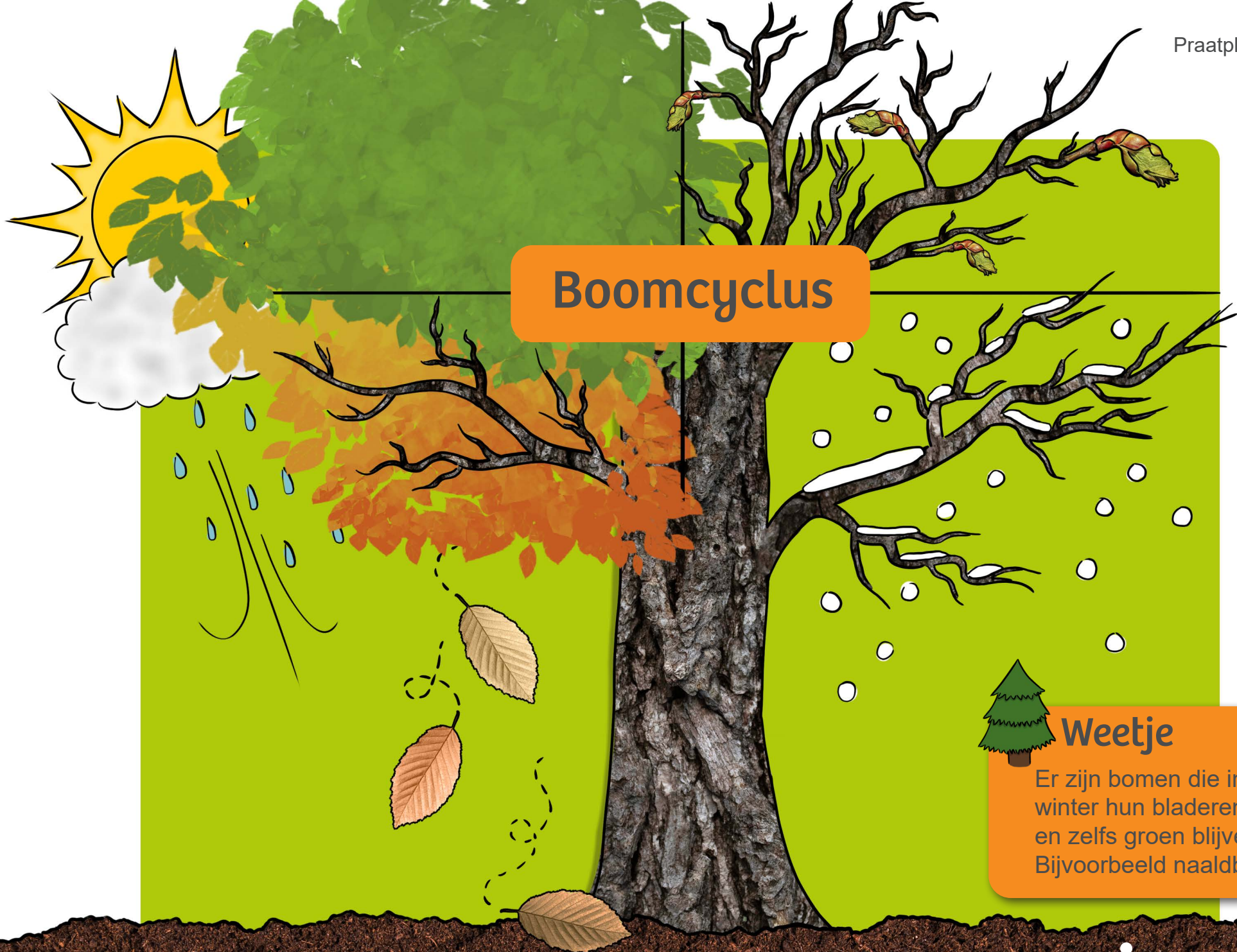

Weetje
Elke boom heeft een andere schors. Je kunt bomen dus niet alleen herkennen aan hun bladeren, maar ook aan hun schors.

Weetje
Als je het aantal ringen in een boomstam telt weet je hoe oud de boom is.

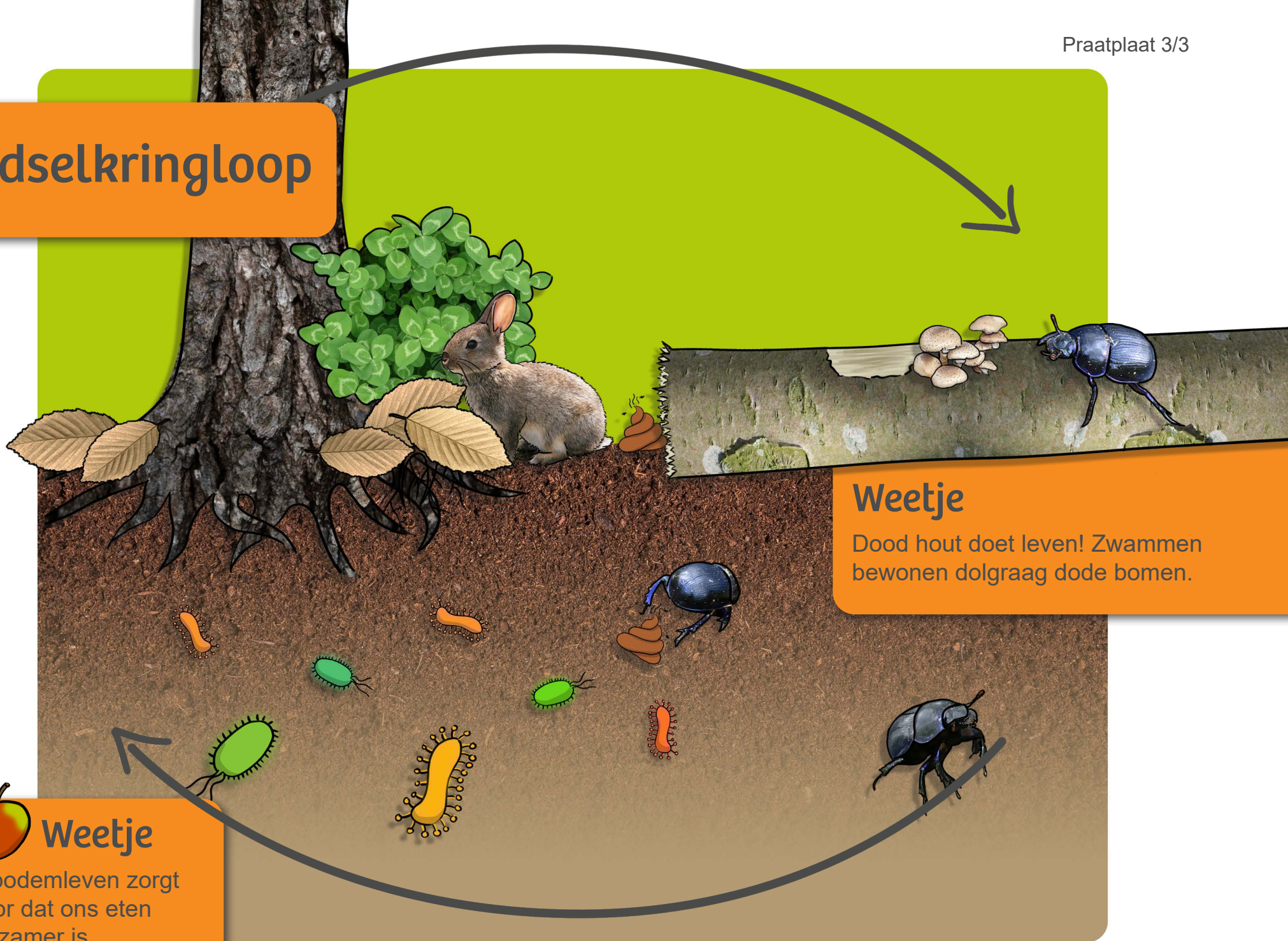
Boomcyclus

Weetje

Er zijn bomen die in de winter hun bladeren houden en zelfs groen blijven. Bijvoorbeeld naaldbomen.

Voedselkringloop

Weetje

Dood hout doet leven! Zwammen bewonen dolgraag dode bomen.

Weetje

Het bodemleven zorgt ervoor dat ons eten voedzamer is.

Filmpjes

Groep 1 t/m 4

Bomen
Huisje boompje beestje
(15 minuten)

De kastanjeboom
Huisje boompje beestje
(15 minuten)

De eik door de seizoenen heen
Hoe verandert de eik in de verschillende seizoenen?
(1,5 minuut)

Kale bomen
In de herfst verliezen bomen hun bladeren
(1 minuut)

Groep 5 t/m 8

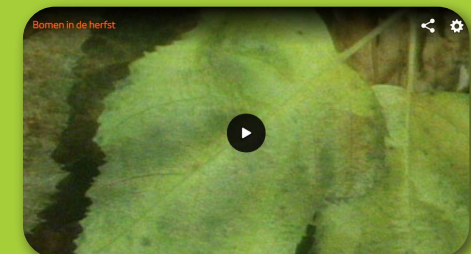
Boom
Het Klokhuis
(15 minuten)

Jaarringen
Hoe groeit een boom?
(2 minuten)

Bomen in de herfst
Geen modeshow maar een bomenshow
(1,5 minuut)

Bomen in de herfst
Waarom verliest een boom zijn bladeren in het najaar?
(2 minuten)

Klik hier!

Wat denk jij?

Waarom zijn bomen belangrijk?

In welk seizoen vind jij de bomen het mooist?

Activiteiten

Klik hier!

In de klas

Maak een broeikasje

Deze bruine bonen worden misschien geen boom, maar je leert er wel van hoe (snel) een plant ontkiemt en groeit.

Bonus: na een tijdje zijn de bonen tot plantjes gegroeid die de leerlingen thuis in de grond kunnen zetten.

Knutsel een inimini Tiny Forest

Meld je aan voor boomfeestdag

Maak een schorsafdruk

Nodig:

- Papier
- Waskrijt/houtskool
- Een mooie boom

Druk het papier op de schors van een boom en kleur het in met een waskrijtje/houtskool. Zo komt vanzelf het schorspatroon op het papier te staan. Welke verschillen zie je tussen de schors van verschillende bomen? Laat leerlingen hun tekeningen uitwisselen en proberen de bijbehorende boom terug te vinden.

Naar buiten

Ga op zoek naar verschillende soorten boombladeren

Spot bijzondere bomen

Verdieping

Klik hier!

Surfen

Bomen herkennen

Met behulp van deze website kun je bepalen welke boom je hebt gezien. Klik per onderdeel op het plaatje dat het meeste bij jouw boom past. Je hoeft niet bij elk onderdeel iets te kiezen. Klik als je klaar bent op 'toon resultaat'. Zo bepaal je welke boom jij hebt gezien!

Bomenrubriek (Jeugdbieb)

In de bomenrubriek van de Jeugdbieb vind je allerlei weetjes, filmpjes en (doe-)tips over bomen.

Leestips

Groep 1 en 2

De boom in 4 seizoenen
Veltmans Uitgevers

Hoeveel bomen?
Barroux

Bomen
Christian Broutin
(voorlezen)

Groep 3 en 4

Wondere wereld - Het
dikke bosboek
Mack

Wondere wereld - Bomen
Kevin Warwick

Bomen
Christian Broutin

Groep 5 en 6

Het verborgen leven van
bomen voor kinderen
Peter Wohlleben

De wonderlijke wereld van
bomen
Jen Green

Wondere Wereld - Bomen
Kevin Warwick

Groep 7 en 8

Het verborgen leven van
bomen voor kinderen
Peter Wohlleben

De wonderlijke wereld van
bomen
Jen Green

Het grote bomenboek
Piotr Socha

Informatie voor de leerkracht

Met deze interactieve lesbrief leert jouw klas van alles over bomen! Je kunt de les zelf samenstellen door uit elk onderdeel elementen te kiezen die aansluiten bij het leerniveau en de beschikbare tijd.

Het lespakket bestaat uit:

- **Introductie** van het onderwerp aan de hand van praatplaten, filmpjes en stellingen
- **Activiteiten** rondom bomen voor in en om school
- **Extra: verdieping** op het onderwerp via websites en leestips

Les samenstellen en voorbereiden

- Introduceer het onderwerp aan de hand van de drie [praatplaten](#) en bijbehorende informatie op deze pagina.
Optioneel: laat [filmpjes](#) zien die aansluiten bij het leerniveau.
Optioneel: bespreek een of twee [stellingen](#) met de klas.
- Kies een of meer [activiteit\(en\)](#) om in de klas of buiten te doen. Een aantal activiteiten linken door naar instructies.
- **Optioneel:** voor meer verdieping op het onderwerp kunnen de leerlingen zelf aan de slag met leuke [websites](#) of [leestips](#).

Informatie bij praatplaten

Plaat 1: De boom

Een boom bestaat uit verschillende delen:

- De stam. Deze is als de stengel bij een plant, maar dikker en houtachtig. Door deze stevige stam kan de boom boven de andere planten groeien en meer licht opvangen.
- De stam bestaat uit vaten die voor stevigheid en sapvervoer zorgen. Ieder jaar komt er een laagje vaten bij. Deze laagjes kun je bij een afgezaagde boom als (jaar)ringen zien zitten.
- De buitenkant van de stam is bedekt met een bescherm laag: schors. De schors beschermt de boom tegen uitdroging, schimmels en dieren.
- Wortels. Ze zitten onder de grond en zorgen ervoor dat de boom stevig staat. Daarnaast vervoeren ze water en voedingsstoffen van de grond naar de rest van de boom.
- Bladeren. Vanuit de stam groeien takken en aan die takken groeien weer bladeren. Elke boomsoort heeft andere bladeren. De bladeren verschillen bijvoorbeeld in de vorm van de nerven, de bladrand en of het enkele of samengestelde blaadjes zijn.
- De bladeren zetten water, koolstofdioxide en (zon)licht om in zuurstof en glucose. Dit proces heet fotosynthese. De zuurstof ademt de boom via huidmondjes weer uit en de glucose gebruikt hij zelf als voedsel.

[Meer informatie](#)

Plaat 2: Boomcyclus

- In de zomer schijnt de zon volop. Hierdoor kan fotosynthese plaatsvinden. (Zie info plaat 1)

- De boom krijgt genoeg voedsel om verder te groeien en bloeien.
- In de herfst gaat de zon steeds lager staan en schijnt dus minder lang en fel. De bladeren krijgen minder energie van de zon en maken dus minder voedsel.
- Ook zuigt de boom door de kou geen water meer op. Om te voorkomen dat de boom uitdroogt en dood gaat, haalt hij het bladgroen en andere bruikbare stoffen uit de bladeren. De rode en gele kleurstoffen blijven over, de bladeren verkleuren. Nadat de boom de nuttige stoffen uit de bladeren gehaald heeft, sluit hij de tak af van het blad. Het blad valt vervolgens van de boom.
- In de winter rusten de bomen uit door een paar maanden niet te groeien.
- In de lente vormen de bomen knoppen. Ook kunnen de wortels weer water en voedsel opzuigen om te groeien en bloeien.

Plaat 3: Voedselkringloop

- De bomen laten bladeren vallen en de dieren eten van de boom en poepen dit uit.
- De bladeren en poep worden door het bodemleven (bacteriën en bodemdierjes) verwerkt tot hele kleine deeltjes die vol zitten met voedingsstoffen voor de bomen.
- De bomen nemen via hun wortels deze deeltjes weer op en zo is de kringloop rond.

[Meer informatie](#)

Foto's

Jaap Schelvis
Marijke Vaes